

Gymnasiet

Centralt innehåll MO1

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- *Egen språkproduktion i tal med anpassning till innehåll och mottagare samt utveckling av strategier för att göra sig förstådd och få fram sitt budskap.*
- *Egen språkproduktion i skrift med anpassning till innehåll och mottagare samt utveckling av strategier för att göra sig förstådd och få fram sitt budskap.*
- *Ord- och begreppsförråd.*
- *Språkriktighet, stil och struktur i samband med talade och skrivna texter.*
- *Texter på modersmålet valda med hänsyn till elevernas intressen och studieväg.*
- Modern litteratur, bilder, konst och musik som tar upp vardagsliv, relationer och livsfrågor.
- Språkets spridning och förekomst samt hur språket används.
- Kultur, natur och geografiska förhållanden i språkområdet.

Centralt innehåll MO2

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- *Muntlig språkproduktion i avancerade sammanhang. Muntlig framställning i och inför grupp [...] omfattande presentationer, intervjuer och argumentationer.*
- *Skriftlig språkproduktion i avancerade sammanhang. Skriftlig framställning med tonvikt på utredande och argumenterande text, baserad på olika källor som behandlats i undervisningen.*
- *Fördjupat ord- och begreppsförråd.*
- Skönlitterära verk och författarskap. Skönlitterära texter som speglar samhället och kulturen i språkområdet, i vår tid och förr i tiden.
- Sakprosatexter som knyter an till elevens intressen och studieväg. *Texter* [i olika medier] *som tar upp aktuella samhällsfrågor* [och kulturella frågor].
- Jämförelser mellan modersmålet och det svenska språket vad gäller ord och begrepp, meningsbyggnad och olika texters struktur och uppbyggnad.
- Samhällsförhållanden i språkområdet.
- Fördjupade studier av historia och kultur i språkområdet, till exempel inom konst, musik, arkitektur och film.

BEDÖMNING**Modersmål för gymnasiet, 100 p.**

Elevens namn _____ Kurs: _____ Termin
VT21

Bedömningspunkter	Med viss säkerhet, enkelt, översiktligt	Med säkerhet, väl grundat, sammanhängande och strukturerat	Mycket välgrundat, nyanserad, utförligt och strukturerat, med flyt	Kommentarer (t.ex. ej godtagbara kunskaper, inget underlag för bedömning)
Eleven förstår sitt modersmål såväl muntligt som skriftligt, genom att redovisa, diskutera och kommentera innehåll i texter och samtal.				
Eleven uttrycker muntligt sina tankar, känslor och åsikter på modersmålet på ett situationsanpassat sätt.				
I skrift formulerar eleven sig på modersmålet med anpassning till syfte, mottagare och situation samt följer skriftspråkets normer. Eleven formulerar sig med ett ordförråd som är relevant för sammanhanget.				
Eleven läser texter på modersmålet och redogör för innehållet i texten och tankar som läsningen har väckt. Eleven redogör för innehållet i texten samt formulerar egna tankar med utgångspunkt i det lästa				
Eleven redogör för modersmålets spridning. I både tal och skrift presenterar eleven fakta om natur och geografiska förhållanden i språkområdet. Eleven samtalar om några typiska kulturella förhållanden samt gör jämförelser med svenska förhållanden.				

Modersmåls lärare: Datum: Ort:

Konkretisering av mål

Du ska:

- Kunna läsa beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande texter om olika yrken och lära dig nya ord och begrepp.
(texterna kommer att bli anpassande till kurs A och B).
- Känna till specifika och professionella ord och kunna jämföra dem med svenska.
- Kunna sammanfatta innehållet i de texter du har läst.
- Kunna bearbeta texter till en egen berättelse.
- Kunna genrer som debatt, diskussion och tidningsartikel.
- Kunna skriva underlag för muntlig debatt eller diskussion.
- Kunna genomföra en debatt i gruppen (och skriva enkelt reportage om yrke som man debatterat i form av en tidningsartikel, t.ex).
- Kunna strukturera och skriva en argumenterande text om ett valt yrke (tydliga instruktioner för varje årskurs i egen planering).

Arbetsformer.

Vi ska:

- Prata om vad yrke betyder ur historiskt perspektiv och hur det kommer att vara viktigt för varje person.
- Bilda en uppfattning om de olika typerna av yrken i världen idag.
- Läsa olika korta texter om yrke och deras specifika ord och begrepp.
- Samla ord och meningar i utdelade texter som sedan kan vara till hjälp när vi skriver egna texter om det valda yrket.
- Utveckla idén om de personliga egenskaper som krävs för att passa det önskade yrket.
- Identifiera personligt intresse, diskutera och förklara ditt val.
- Hitta likheter och olikheter mellan yrket som finns i Sverige och i det land där man pratar det aktuella modersmålet.
- Lära oss vad debatt betyder och hur man genomför en sådan. Skriva underlag med för- och nackdelar av diskuterat yrke.
- Använda mera avancerade ord för att beskriva våra åsikter och känslor i debatt både när vi pratar och när vi skriver.
- Skriva en kort sammanfattande text om det ni kommit fram till efter genomförda debatter.
- Presentera sina egna berättelser för varandra i klassen.
- Ge återkoppling till varje berättelse.
- Använda ordböcker för att lära oss om specifika ord och fraser, kunna göra jämförelse.
- Skriva en egen argumenterande text om valt yrke och använda rätt struktur.

Svetlana Parming

Material

(Alla papper som lärare kommer att ge eleverna).

Bedömning

Jag ska bedöma din förmåga att:

- läsa och förstå korta texter om olika yrken.
- hitta viktiga ord och begrepp för att använda i sin berättelse.
- genomföra muntliga redogörelser med rätt fungerande inledning, innehåll och avslutning som anpassats till syfte, mottagare och sammanhang.
- genomföra debatt om yrke, deras historier och betydelse för oss.
- hitta information om kända vetenskapliga personer i världen och i land där modersmålet talas (extra uppgift om tiden räcker till).
- författa egna argumenterande text om ett yrke med tydligt innehåll och god språklig variation med en i huvudsak fungerande kombination av vardagsrelaterade och ämnesrelaterade ord och begrepp som anpassats till syfte, mottagare och sammanhang.

Dokumentation

En argumenterande text (uppsats) om ett valt yrke och korta skriftliga uppgifter som vi kommer att genomföra under tema Yrke.

DEBATT som genre

<https://www.skolverket.se/download/18.1d7693d81684bec9282782/1548162280817/debattartikel-naturvetenskap-teknik-gymnasiet.pdf>

Debatt är en kontrollerad intellektuell diskussion som äger rum enligt vissa regler om ett ämne i form av ett uttalande.

Debatt är förmågan att inte bara prata och bevisa bra, utan det viktigaste är att lyssna väl, fördjupa sig i temat, förstå och analysera. Ovärderliga färdigheter för inlärningsprocessen.

Debatten visar tydligt behovet av att vara intresserad av den information som ges i skolan, samt att leta efter nya data på egen hand.

Debatten inspirerar eleverna att lära sig ännu fler nya saker, samt ta ansvar för att bredda sina kunskaper. Denna medvetenhet hjälper till att uppnå högre prestationer.

DEBATT med temat "Den moderna läraren: yrke eller livsstil?"

Tes: "Är den moderna läraren: yrke eller livsstil?"

(Förslag för gymnasieelever. Man kan genomföra debatten med annan typ av yrke. Läraren presenterar debatt som genre och hur man kan genomföra detta).

För att genomföra en debatt väljs en moderator och talare som spelar talare för och mot i diskussionen.

Moderator: (moderator kan bli egentligen lärare själv).

Ämnet för dagens debatt är: "Den moderna läraren: yrke eller livsstil?"

Ämnet är ovillkorligt relevant för oss. Det är synd att yrkets prestige faller. Även om vi idag ser hur utbildningssystemet utvecklas aktivt. För dig, moderna student, är det mycket viktigt att hitta din plats i världen omkring dig och efter att du har tagit examen från skolan, bli en utbildad person och självständigt förvärva den kunskap som krävs i livet. Och naturligtvis intar läraren en speciell plats i den moderna skolan, där vi tillbringar större delen av vår tid. Så är detta ett yrke eller en livsstil?

Jag anser att det är nödvändigt att ge argumenten:

1. Första argumentation för.

Vad är ett yrke? Ett yrke är ett system av kunskap, färdigheter och förmågor som finns i en viss person.

Läraren är ett av de äldsta yrkena på jorden. Även i det antika Grekland, Egypten och Rom vördades människor för sin intelligens och kunskap och blev lärare. Det ansågs vara en stor ära att bli student till en filosof, att förstå världens hemligheter. Vi känner exempel från historien: läraren till exempel Alexander den store var den antika grekiska forskaren och filosofen Aristoteles. Och vem vet, Alexander skulle ha blivit en så stor krigare och kung, om inte hade haft Aristoteles som lärare.

2. Första motargument

Till skillnad från våra motståndare tror vi att detta yrke är ett av tiotusen yrken i världen och att det inte finns något komplicerat i det.

Med teknisk utrustning och utveckling behöver vi inte lärare i framtiden.

3. Argumentation för.

4. Argumentation mot.

Svetlana Parming

Bekräftelsen (moderator)

Kära förnekare, vi har en annan synvinkel.

Vem som helst kan bli lärare, men inte alla kan överge sig helt till detta yrke. Ett lärarjobb är ett yrke eller livsstil! Jag kombinerar inte av misstag båda dessa ord. Att skilja mellan dem är som att försöka bestämma vilken sida av myntet som är bäst. Sedan antiken har läraryrket erkänts som ett av de viktigaste och nödvändigaste.

Återkoppling.

Hur gick det att debattera?

Har ni lärt er nya kunskaper efter att ni arbetade med genre Debatt?

Kan ni samla era argumentationer för att skriva en debattartikel till någon tidning?

.....

.....

Debattartikel

En debattartikel handlar, liksom en insändare, om att skriva egna åsikter samt att motivera dessa med argument.

En debattartikel är betydligt längre än en insändare och skrivs oftast av en författare, politiker eller en expert inom något område.

I en debattartikel ska man försöka sätta sig in i hur motståndaren tänker för att ha möjlighet att kunna förstöra/bryta ner dennes motargument.

Din uppgift i debatten är att få dina motståndare att ändra sina åsikter och tycka som du.

Ta därför upp både det som är bra och dåligt med motståndarens åsikter och lägg sedan på ett smidigt och väl genomtänkt sätt fram dina ståndpunkter.

Att skriva en debattartikel kallas också för att skriva en argumenterande text.

<https://läxhjälp.nu/guider/allmanna-skrivtips/>

Så vad ska vi tänka på när vi väljer ett yrke?

För det första, måste du definiera dina professionella intressen och passioner. Vad "VILL" du göra?

För det andra, bedöma vad som är dina professionella viktiga egenskaper: hälsa, utbildning och förmågor, som avgör din professionella lämplighet och möjligheter. Det är nödvändigt att du vet vad du "KAN" göra.

För det tredje, ta reda på vilka yrken som efterfrågas bland arbetsgivare på arbetsmarknaden, i vilka yrken du kan hitta ett jobb. Vad "BÖR" du göra?

Svetlana Parming

Intervju.

Fråga dina föräldrar.

1. Namn och efternamn.
2. Vem ville du vara när du var liten?
3. Vad jobbar du nu med?
4. Varför valde du det arbetet?
5. Tycker du om ditt jobb?
6. Kan du rekommendera att välja ditt yrke till ungdomarna?
7. Vad skulle du råda ungdomar innan de väljer ett yrke

Cinquain

Ordet "cinquain" betyder "fem" från franska språket. Detta är en femlinjg dikt.
Att komponera sådana dikter hjälper eleverna att på lättare sätt lära grammatik.

Format för att skriva en cinquain

Rad 1: Ett ord (ett substantiv, diktens ämne)

Rad 2: Två ord (adjektiv som beskriver ämnet i rad 1)

Rad 3: Tre ord (tre verb som relaterar till ämnet i rad 1)

Rad 4: Fyra ord (en fras eller en mening som relaterar känslor om ämnet i rad 1)

Rad 5: Ett ord (sammanfattning: ett ord, vanligtvis ett substantiv, genom vilket författaren uttrycker sina känslor och associeringar förknippade med konceptet)

Hus

Stor, vacker

Skyddar, värmer upp

Behövs av alla människor

Beskydd

För äldre elever

Poesi

Smart, listig

Skriva, komponera, beskriva

Bästa ord, bästa ordning

Vers